

Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Vår dato:
29.4.2019

Deres dato:
17.12.2018

Vår ref.:
18/00581-2

Deres ref.:
18/5494 ES CMK

HØRING – FORSLAG TIL ENDRINGER I STRAFFELOVEN MV. AVVERGINGSPLIKT - TVANGSEKTESKAP - SKYTING MOT POLITIET M.M. - JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET

Innledning

Politiets Fellesforbund (PF) er en fagforening for ansatte i politi og lensmannsetaten. Vårt fremste virke er å ivareta våre medlemmers lønns- og arbeidsvilkår. Ivaretagelsen av arbeidsvilkår omfavner vidt der en av de mest sentrale ting er arbeidstakernes trygghet og sikkerhet i hverdagen.

PF støtter i sin helhet de forslagene som foreligger om økt strafferamme for skyting mot politiet. Videre ser vi det som svært positivt om det innføres av en ny bestemmelse om fratakelse av tjenestevåpen, og en skjerping av reglene for vold og trusler mot offentlig tjenestemann.

Vi ser imidlertid behovet for å komme med innspill, og da særlig knyttet mot trusler, trakassering og vold mot offentlig tjenestemann og kvinne. PF mener at i tillegg til å innføre straffer for vold mot tjenestemann, bør det etter vårt syn også fastsettes regler som tetter de hull som i dag er med på å øke faren for at nettopp vold og trusler utspiller seg. Dette utdyper vi nærmer nedenfor.

Vold eller trusler mot offentlig tjenestemann for øvrig

PF støtter forslaget som foreligger om å innføre straffebud som rammer grov vold eller trusler mot offentlig tjenestemann for øvrig, men det er ikke bare under selve tjenesteutførelsen at vold og trusler forekommer. Trusler kan forekomme i tiden etter at en tjenestehandling er utført, og pågå over flere år.

Et overordnet prinsipp er at politiansatte og øvrige tjenestepersoner gjør en jobb for staten, og ikke som enkeltperson. Når volden treffer en tjenesteperson så vil den også treffe staten

selv. Dette blir en trussel mot selve rettsikkerheten og den jobben som politiet er satt til å gjøre.

Det følger av politiloven § 1 annet ledd at: «*Politiet skal gjennom forebyggende, håndhevende og hjelpende virksomhet være et ledd i samfunnets samlede innsats for å fremme og befeste borgernes rettsikkerhet, trygghet og alminnelig velferd for øvrig.*»

Også på sin fritid er politiansatte pliktig til å gripe inn i forhold som kan utarte seg slik at borgernes trygghet blir utfordret. Dette uttrykkes som «handlingsplikten».

En hendelse som PF nylig er gjort kjent med handler om en politimann som ble utsatt for trusler over flere år. Dette skjedde ved at den som utøvet volden fikk kjennskap til vedkommende tjenestemann gjennom rapporten som legges inn i straffesakssystemet. Dette skjedde i september 2016. Vedkommende som utøver truslene begynte med å sende sms og ringe. Etter hvert blir det gikk vedtatt et besøksforbud. Men truslene finner bare nye veier. Dette har pågått over flere år. Det kan her vises til en dom for forholdene fra Nedre Telemark tingrett. Dommen er anke og den pådømte har blant annet vist til ytringsfriheten.

I ytterste konsekvens kan også familien til ansatte i politiet bli rammet av trusler. Dette gjelder alle ansatte og ikke bare de med politibakgrunn. Politiutdannede på sin side skal sørge for ro og orden og har hjemmel for legitim voldsmakt. Dette elementet i seg selv innebærer en fare for gjengjeldelse, trusler og vold. Flere oppgaver er også overført til ansatte i politiet som har annen faglig bakgrunn og som ikke er trent til å håndterer skarpe situasjoner i tjenesten. Men det er ingen som skal være trent på å tåle trusler i etterkant av en lovlige utført tjenestehandling.

Et enkelt tiltak bør kunne være at en tjenesteperson legitimerer seg med tjenestenummer. Dette kan brukes både i rapporter og når tjenestepersoner vitner i retten. Dette er enkle tiltak som kan forhindre at trusler oppstår i etterkant. I forbindelse med rettsbehandlingen der politiansatte er innkalt som vitner i saken, vil det kunne være en betryggelse om de kunne legitimere seg uten at den tiltalte og andre er til stede i under selve hovedforhandlingen.

I rapport «Virkning av vold og trusler på arbeidsmiljøet i politi- og lensmannsetaten», utarbeidet av politidirektoratet i 2007, vises det til at antall anmeldelser om trusler mot offentlig tjenestemenn (politiansatte) var på 92 i 2002 og 454 i 2006. Det er ingen ting som tilsier at dette antallet har gått ned. I rapporten oppgis det flere forskjellige tiltak etter volds- og trusselsaker. Det er her snakk om voldsalarm, sikring av bolig, patruljering på bosted, og vakthold av kollega m.fl.

Strengere regler kan virke preventivt, men det er etter vår oppfatning meget viktig å forebygge mot at vold og trusler oppstår. Politiansatte legger sterke begrensinger på fritiden og er ofte anonyme i sosiale medier, herunder på facebook.

Som eksempelet ovenfor illustrerer så er dagens regelverk for sårbart til. Det er også etter vårt syn hensiktsmessig og ikke bare innføre strengere straffer, men i større grad forebygge mot at dette skjer.

3.Fratakelse av tjenestevåpen

Norge har ikke lang erfaring med dette, men fra Sverige kjenner vi imidlertid til flere tilfeller, og de har bredere erfaring med bevæpning enn Norge. Et forbudet bør også ramme andre tilfeller enn de aller alvorligste, som for eksempel forsøk på å ta en pistol for å være morsom.

Med vennlig hilsen
Politiets Fellesforbund

Gry Berger
Saksbehandler

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskreven signatur.

Med vennlig hilsen
Politiets Fellesforbund

Gry Berger
Saksbehandler

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskreven signatur.